

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 22 februari 2026: 'Een eeuwigdurend verbond'

We zitten in de preekserie over het boek Genesis en het grote verhaal dat God met de wereld heeft. Een verhaal dat zijn vervulling vindt in Christus: de Alpha en de Omega, het begin en het einde. In Hem vinden we zowel onze oorsprong als onze bestemming.

In de periode tot aan Pasen volgen we de geschiedenis van God met aartsvader Abraham, die gehoor gaf aan wat God vroeg en daardoor - volkomen onverwacht en tegen alle menselijke logica in - een van de belangrijkste mensen in de geschiedenis werd als 'vader van vele volkeren'.

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. **Aanvullende teksten en suggesties**

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. **Meer toelichting en gespreksvragen**

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 16:1-15 (NBV21)

Verbond tussen God en Abram

¹Toen Abram negenennegentig jaar was, verscheen de HEER aan hem en zei: 'Ik ben God, de Ontzagwekkende. Leef in verbondenheid met mij, leid een onberispelijk leven. ²Ik wil met jou een verbond aangaan en ik zal je veel, heel veel nakomelingen geven.' ³Abram boog zich diep neer en God sprak: ⁴'Ik doe jou deze belofte: je zult de stamvader worden van een menigte volken. ⁵Je zult voortaan niet meer Abram heten maar Abraham, want ik maak je de vader van vele volken. ⁶Ik zal je bijzonder vruchtbaar maken. Er zullen veel volken uit je voortkomen en onder je nazaten zullen koningen zijn. ⁷Ik sluit een verbond met jou en met je nakomelingen, met alle komende generaties, een eeuwigdurend verbond: ik zal jouw God zijn en die van je nakomelingen. ⁸Heel Kanaän, het land waar je nu als vreemdeling woont, zal ik jou en je nakomelingen voor altijd in bezit geven, en ik zal hun God zijn.'

⁹Ook zei God tegen Abraham: 'Jij moet je houden aan dit verbond met mij, evenals je nakomelingen, generatie na generatie. ¹⁰Dit is de verplichting die jullie op je moeten nemen: alle mannen en jongens moeten worden besneden. ¹¹Jullie moeten je voorhuid laten verwijderen; dat zal het teken zijn van het verbond tussen mij en jullie. ¹²In elke generatie opnieuw moet iedereen van het mannelijk geslacht besneden worden wanneer hij acht dagen oud is. Dit geldt niet alleen voor wie tot je eigen volk behoort maar ook voor jullie slaven, of ze nu bij jullie geboren zijn of van vreemdelingen zijn gekocht; ¹³iedereen die bij jullie geboren is of door jullie is gekocht, moet worden besneden. Zo zal dit verbond met mij voorgoed zichtbaar zijn aan jullie lichaam. ¹⁴Een onbesnedene, een mannelijk persoon van wie de voorhuid niet verwijderd is, moet uit de gemeenschap gestoten worden, omdat hij het verbond verbroken heeft.'

¹⁵Verder zei God tegen Abraham: 'Wat je vrouw Sarai betreft, voortaan moet je haar niet Sarai noemen maar Sara. ¹⁶Ik zal haar zegenen en jou bij haar een zoon geven. Ik zal haar zo rijk zegenen dat er volken uit haar zullen voortkomen en er koningen van haar zullen afstammen.

'¹⁷Abraham boog zich diep neer, maar lachte en dacht: Hoe zou iemand van honderd nog een kind kunnen krijgen? En Sara, zou zij op haar

negentigste nog een kind ter wereld kunnen brengen? ¹⁸En hij antwoordde God: 'Ik zou al gelukkig zijn als Ismaël onder uw bescherming mocht staan.' ¹⁹Maar God zei: 'Nee, je vrouw Sara zal je een zoon baren, die je Isaak moet noemen, en met hem zal ik mijn verbond voortzetten. Het zal een eeuwigdurend verbond zijn, dat ook voor zijn nakomelingen zal gelden. ²⁰En wat Ismaël betreft, ik verhoor je: ik zal hem zegenen, hem vruchtbaar maken en hem veel, heel veel nakomelingen geven. Twaalf stamvorsten zal hij verwekken en er zal een groot volk uit hem voortkomen. ²¹Maar mijn verbond zal ik voortzetten met Isaak, de zoon die Sara je volgend jaar omstreeks deze tijd zal baren.' ²²Nadat God zo met hem gesproken had, ging hij bij Abraham vandaan.

²³Nog diezelfde dag besneed Abraham zijn zoon Ismaël, allen die in zijn huis geboren waren en allen die hij gekocht had, kortom al zijn mannelijke huisgenoten, zoals God hem had opgedragen. ²⁴Abraham was negenennegentig jaar toen hij besneden werd, ²⁵en zijn zoon Ismaël was dertien. ²⁶Zo werden op een en dezelfde dag Abraham en zijn zoon Ismaël besneden ²⁷en ook al Abrahams huisgenoten, zowel zij die in zijn huis geboren waren als zij die van vreemdelingen waren gekocht.

2. Aanvullende teksten en suggesties

Job 1:8

⁸De HEER vroeg aan de satan: 'Heb je ook op mijn dienaar Job gelet? Zoals hij is er niemand op aarde: hij is rechtschapen en onberispelijk, hij heeft ontzag voor God en mijdt het kwaad.'

Micha 6:8

⁸Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.

Deuteronomium 7:9

⁹Besef dus goed: alleen de HEER, uw God, is God en Hij houdt woord; Hij komt zijn beloften na en is trouw aan ieder die Hem liefheeft en die doet wat Hij gebiedt, tot in het duizendste geslacht.

Numeri 23:19

¹⁹God is geen mens, dat Hij zijn woord zou breken of terug zou komen op zijn besluit. Zou Hij beloven en niet vervullen, zijn woord geven en het niet gestand doen?

Jozua 4:20-22

²⁰Daar richtte Jozua de twaalf stenen op die ze uit de Jordaan hadden meegenomen. ²¹Hij zei tegen de Israëlieten: ‘Wanneer uw kinderen later vragen wat deze stenen betekenen, ²²dan moet u hun het volgende vertellen: ‘Israël is de Jordaan overgetrokken, en wel over de droge bedding.

Psalm 77:12-13

¹²Ik denk terug aan de daden van de HEER – ja, ik denk aan uw wonderen van vroeger, ¹³overweeg elk van uw werken en houd in gedachten uw grote daden.

Romeinen 2:29

²⁸Jood is men niet door uiterlijkheden, en het gaat ook niet om de uiterlijke, lichamelijke besnijdenis; ²⁹Jood zijn is iets innerlijks en de besnijdenis is die van het hart. Het is het werk van de Geest, niet van een geschreven regel. En de lof die men ermee oogst, komt niet van mensen maar van God.

Suggestie 1

Genesis 16 eindigt met deze woorden: ‘Abram was zesentachtig jaar toen Hagar hem Ismael baarde’. Hoofdstuk 17 begint met: ‘Toen Abram negenennegentig jaar was’. Abram was dus al dertien jaar verder en het leek alsof Gods beloften niet meer in vervulling zouden gaan. Hoe zou Abram die tijd zijn doorgekomen? Hoe zou jij dat hebben ervaren?

Suggestie 2

God heeft al drie keer een belofte gedaan (Genesis 12:2-3, 13:14-17 en 15:4 en 18-20). Waarom zou God dan nog een keer zijn belofte aan Abraham doen?

Suggestie 3

Tot nu toe heeft God alleen verteld over zijn kant van het verbond. In dit hoofdstuk vraagt Hij van Abraham om als teken van het verbond elke

man en jongen die tot zijn huis behoort te besnijden zodat het verbond een zichtbaar teken zou zijn aan hun lichaam. Wat zou God hiermee hebben willen bewerkstelligen?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Zeker duizend jaar na Abraham spreekt God door de profeet Jeremia over de besnijdenis van het hart:

Jeremia 4:3-4

³Want dit zegt de HEER tegen Juda en Jeruzalem:

Ontgin nieuw land, en zaai niet tussen de dorens. ⁴Laat je besnijden voor de HEER, ontdoe je van de voorhuid van je hart, inwoners van Juda en Jeruzalem. Anders slaat zijn toorn uit als een vuur, een brand die niet te blussen is, vanwege jullie kwalijke praktijken.

Vraag 1

Wat zou God hiermee bedoelen?

Ezechiël 36:26-28

²⁶Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven, Ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. ²⁷Ik zal jullie mijn geest geven en ervoor zorgen dat jullie je aan mijn bepalingen houden en mijn regels naleven. ²⁸Jullie zullen in het land wonen dat Ik aan je voorouders gegeven heb, jullie zullen mijn volk zijn en Ik zal jullie God zijn.

Vraag 2

Al in het oude testament doet God deze belofte waaruit ook blijkt dat het om een totale verandering gaat en niet slechts om een aanpassing van ons gedrag. Waar denk je aan als je deze tekst leest? Welke rol speelt genade hierin?

John Newton, de schrijver van het bekende lied 'Amazing Grace' schreef in een ander lied, genaamd 'We were once as you are' onder andere de volgende verzen:

*Our pleasure and our duty,
Though opposite before,
Since we have seen His beauty,
Are joined to part no more.*

*Ons verlangen en onze plicht,
Voorheen elkander vreemd,
Zijn sinds wij Zijn heerlijkheid aanschouwden
Voor eeuwig samengebracht.*

*To see the law by Christ fulfilled
And hear His pardoning voice,
Transforms a slave into a child,
And duty into choice.*

*Te zien hoe Christus de wet vervult
En Zijn vergevende stem te horen,
Verandert een slaaf in een kind
En plicht in een vrije keuze.*

Vraag 3

Als we Gods heerlijkheid hebben aanschouwd en zijn vergevende stem hebben gehoord, verandert ons hart en ons gedrag. Herken je dit bij jezelf en/of bij mensen om je heen? Waar merk je dat aan?

